

Uusi alku 24

Jeesus kävelee veden päällä

Mark 6:45–56

Savonlinnan Tuomiokirkko, 10.11.2010

Edellä olemme saaneet kuulla valtavasta ihmeestä, jossa Jeesus ruokki viisituhatta miestä ja heidän vaimonsa ja lapsensa viidellä leivällä ja kahdella kalalla.

Jeesus koetteli oppilaitaan

Ennen kuin Jeesus teki tämän ihmeen, hän esitti opetuslapsilleen kovia vaatimuksia: ”Antakaa te heille syötävää.” Kun he toivat esille ainoan löytämänsä ruuan, nuo onnettomat kalat ja leivät, Jeesus jatkoi kovia vaatimuksiaan: kansa piti asettaa vieheriälle ruoholle 50 hengen ruokakuntiin. Mahtoi siinä opetuslapsilla olla usko koetuksella. He kun eivät mitenkään voineet arvata, mitä Jeesuksella oli mielessä.

Vähän vastaavaa opetuslasten koettelua Jeesus harrasti myös ennen seuraavaa ihmettään:

Heti sen jälkeen Jeesus käski opetuslasten nousta veneeseen ja mennä edeltäkäsin vastarannalle Betsaidaan sillä aikaa kun hän lähettäisi väen pois. Jätettyään hyvästit hän meni vuorelle rukoilemaan. (Mark 6:45–46)

Opetuslapsiparat varmaankin ihmettelivät, että mitähän sillä taas on mielessä. Miten se pääsee täältä pois?

Tai ehkä hän halusi vain varmistaa lepoetken

Tai ehkä Jeesus ei halunnut niinkään koetella oppilaitaan. Ehkä hänellä vaan oli niin kova tarve päästä yksinäisyyteen rukoilemaan, olemaan kahden ja kasvokkain Taivaallisen Isänsä kanssa. Sitä vartenhan hän oli koko tuolle yksinäiselle seudulle tullut oppilaidensa kanssa, saadakseen hieman levähtää. Mutta aie oli mennyt mönkään, kun ihmisjoukko oli seurannut häntä ja hänen oli tullut heitä sääli ja niin koko päivä oli taas mennyt ihmisiä opettaessa.

Nyt hän ei halunnut ottaa mitään riskiä ja lähetti siksi opetuslapsensakin pois, että saisi varmasti rauhassa rukoilla.

Olen huomannut sellaisen elämän lainalaisuuden, että on vaikea varata aikaa rukoilemiseen. Jos et pidä tiukasti kiinni rukoukseen ja raamatunlukuun aikomastasi hetkestä, tulee eteesi varmasti sata ja yksi asiaa, jotka yrittävät riistää sen hetken sinulta: joku hyvä TV-ohjelma, joku lehti tai kirja, joku kotityö, puhelinsoitto jne.

Ehkä niin oli Jeesuksellakin: hän meinasi mennä rukoilemaan ja rauhoittumaan, mutta yht’äkkiä pitikin opettaa, piti parantaa, piti ruokkia nälkäiset.

Mutta koska hän arvosti rukoilemista niin paljon, hän lähetti opetuslapsensa ja kansan pois ja jäi yksin rannalle. Siitä huolimatta, että inhimillisesti näytti hyvin vaikealta päästä oppilaiden perään.

Näkikö Jeesus pimeässä?

Illan tullessa vene oli keskellä järveä ja Jeesus yksin maissa. Hän näki, että opetuslapsilla oli täysi työ soutaa vastatuuleen. (Mark 6:47-48)

Vene oli jo kaukana, mutta ei hirmu kaukana, koska tuuli oli vastainen ja soutamalla piti mennä. Jeesus näki sen. Oliko kyse siitä, että ei ollut vielä ihan pimeä ja hän oli korkealla rantatyöräällä? Vai oliko aurinko jo laskenut ja Jeesuksen näkökyky oli ihme?

Joka tapauksessa aika myöhään Jeesus alkoi toimia oppilaittensa hyväksi. Hän antoi heidän soutaa vastatuuleen tuntitolkulla, eikä tehnyt mitään auttaakseen. Kun hän toimi, oli jo aamuyö, klo 03 – 06.

Neljännän yövartion vaiheilla hän tuli vettä pitkin kävellen heitä kohti ja aikoi mennä heidän ohitse. (Mark 6:48)

Paasveden piru?!

Juutalaiset tunsivat monia kertomuksia veden päällä ilmestyneistä aaveista. Ehkä Gennesaretilla oli omat aavekertomuksensa, vähän kuin Savonrannan Paasselän kuuluisa Paasiveden piru. Sehän on monien syksyöinä näkemä voimakas valopallo tai patsas. kai siellä jotain ihmeellistä on, kun nykyisinkin elokuussa järjestetään risteilyjä aavetta katsomaan ja ihmiset sinne lippuja ostavat.

En tiedä Paasveden pirusta, että onko se totta vai tarua, mutta siitä kertovat tarinat ainakin saavat aikaan sen, että jos Paasveden selkää hämärissä kovin pienellä paatilla ylittää, niin kyllä siinä paha parku veneessä nousee, jos jokin hahmo veden päällä liikkuu veneen ohi. Näin kävi opetuslapsillekin.

Kun he näkivät hänen kävelevän vettä pitkin, he luulivat häntä aaveeksi ja rusesivat huutamaan. Kaikki he näkivät hänet ja säikähtivät. (Mark 6:49)

Minä olen

Mikä auttaa siihen, kun Jeesuksen opetuslapsi kovasti säikähtää ja pelkää? No siihen auttavat parhaiten Jeesuksen sanat, hänen puheensa.

Mutta samassa Jeesus jo puhui heille: "Pysykää rauhallisina, minä tässä olen. Älkää pelätkö." (Mark 6:50)

Tästähän todistaa myös Jeesuksen vertaus hyvästä paimenesta ja lampaista:

Se, joka menee portista, on lampaiden paimen. Hänelle vartija avaa portin, ja lampaat kuuntelevat hänen ääntään. Hän kutsuu lampaitaan nimeltä ja vie ne laitumelle. Laskettuaan ulos kaikki lampaansa hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, koska ne tuntevat hänen äänensä. Vierasta ne eivät lähde seuraamaan vaan karkaavat hänen luotaan, sillä ne eivät tunne vieraan ääntä." (Joh 10:2–5)

Suomennoksessa Jeesuksen puhe ei ole aivan sanatarkasti käännetty. Alkutekstissä sanat kuuluvat: ”Tharseite, egoo eimi, mee fobeisthe”. Eli ”Olkaa turvassa, minä olen, älkää pelätkö”.

Kun hän sanoo: ”Minä olen” se toisaalta on juuri se turvallinen vakuutus, joka uudesta käännöksestäkin välittyy: se olen minä, ei joku haamu.

Mutta toisaalta sanamuodossa ”minä olen” on viittaus 2. Mooseksen kirjaan, sen lukuun 3:

Mooses sanoi Jumalalle: "Kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille, että heidän isiensä Jumala on lähettänyt minut heidän luokseen, he kysyvät minulta: 'Mikä on hänen nimensä?' Mitä minä heille silloin sanon?" Jumala sanoi Moosekselle: "Minä olen se joka olen." Hän sanoi vielä: "Näin sinun tulee sanoa israelilaisille: 'Minä-olen on lähettänyt minut teidän luoksenne.'" (2 Moos 3:13–14)

Jeesus viittaa vähintään kätketysti siihen, kuka heille puhuu: Israelin Jumala, ”Minä-olen-se-joka-minä-olen”. Siksi hän saattoi kävellä veden päällä. Siksi heidän ei tarvinnut pelätä vaan he saivat olla täysin rauhallisia.

Hän nousi veneeseen heidän luokseen, ja tuuli tyyntyi. Opetuslapset olivat hämmästyksestä suunniltaan. Sekään, mitä leiville tapahtui, ei ollut avannut heidän silmiään. Niin paatuneet heidän sydämensä olivat. (Mark 6:51–52)

Kun Jeesus astui veneeseen, hänen ei edes tarvinnut sanoa mitään. Tuuli tyyntyi siltä istumalta. Niin rauhallisen, hyvän ja turvaisan olemisen Jeesus toi tullessaan.

Sydämen paatumustako?

On silti ihan ymmärrettävää, että opetuslapset olivat ”hämmästyksestä suunniltaan”. Eihän pienen ihmisen sydämeen ja aivoon ja tunteisiin ja järkeen tällainen mahdu. Kuten ei ollut mahtunut sekään, mitä he olivat aiemmin Gennesaretin järven edellisellä rannalla nähneet ja tehneet. Kaikki oli ehkä tapahtunut liian nopeasti. Tunnelma oli vaihtunut liian tiuhaan. Meno muka lepäämään, sitten kuitenkin valtaisa ihmisjoukko, jota opetettiin, jolle piti hankkia tyhjistä ruokaa, joka piti paimentaa ryhmiin kiltisti odottamaan. Ja sitten yhtäkkiä ruokaa olikin röykkiöittäin, sitä kannettiin ilosta sekaisin; tuhansille. Ja sitten ruuan tähteitä kerättiin korikaupalla. Ja sitten lähettämään porukat kotiansa, pientä ihmettelyä siitä, että mihin se Jeesus nyt jäisi, sitten hirmu soutaminen nukuksissa pimeässä, kauhea aave, älytön kauhu. Ja nyt Jeesus istui taas veneessä heidän kanssaan, oli tyyntä ja rauhaisaa.

Tämän kaiken keskellä Markuksen evankeliumi kehtaa sanoa, että ”niin paatuneet heidän sydämensä olivat”! Kehtaa moittia siitä, että heidän silmänsä eivät olleet avautuneet!

Moite on niin posketon, että siinä täytyy olla jotain syvempää merkitystä takana. Ehkä Jumalan sana tahtoo sanoa meille, miten tärkeää on osata tarkkailla Jumalan ja Jeesuksen toimintaa oman elämän ylä- ja alamäissä ja tasaisellakin. Että kaikki ei olisi vain yhtä ja samaa humua ja sumua työssä ja kiireessä ja levossa. Vaan että Jumalan sanan ja rukouksen kautta osaisimme tarkkailla sitä, kuinka Jeesus johdattaa meitä, puhuu meille. Että näkisimme, kuka hän on ja luottaisimme häneen, etsisimme hänen kasvojaan ja näkisimme uskossa ne sekä sen, kuinka hänen kätensä on meidän kädessämme ja taluttaa meitä sekä työssä että levossa.

Ellei tällaista näe, on Markuksen mukaan ”paatunut”. Paatumus ei siis ole välttämättä pahuutta ja omatunnottomuutta, vaan sitä, ettei osaa tarkata Jeesuksen sanoja ja tekoja omassa elämässään.

Sairaat parantuvat taas

Päästyään järven yli he tulivat rantaan Gennesaretissa. (Mark 6:53)

Kyseessä on Gennesaretin järven luoteinen rantatasanko. Se oli hedelmällinen ja tiheästi asuttu kaistale, joka ulottui Kapernaumin tienoilta noin viisi kilometriä etelään päin.

Sielläkään Jeesus ei voinut pysyä tuntemattomana:

Heidän noustessaan veneestä ihmiset huomasivat, kuka oli tullut, ja lähtivät kiireesti viemään sanaa joka puolelle. Sairaita alettiin kantaa vuoteillaan sinne, missä Jeesuksen kuultiin olevan. (Mark 6:54–55)

Tuolla seudulla riitti sairaita, sillä Gennesaretin kuuma rantatasanko oli malarialoisen saastuttama, oikea ”kuoleman varjon laakso”. Kapernaumista tuttu toiminta jatkui täälläkin ja sairaita kannettiin paareilla Jeesuksen luo. Hän totisesti oli tarvinnut saamansa lepo hetken, edes sen lyhyen ajan vuorella taivaan Isän kasvojen edessä.

Ja minne hän vain meni, kylään, kaupunkiin tai maaseudun taloon, aina ihmiset toivat sairaita aukioille ja pyysivät, että nämä saisivat edes koskettaa hänen viittansa tupsua. Ja kaikki, jotka koskettivat häntä, paranivat. (Mark 6:56–57)

Jeesuksella, kuten kaikilla kunnan juutalaisille oli viittansa neljässä kulmassa tupsu. Niiden käyttö perustui Jumalan antamaan käskyyn:

Herra sanoi Moosekselle: "Käske israelilaisten tehdä viittansa kulmiin tupsut ja sitoa jokaiseen tupsuun sinipunainen lanka. Näin on tehtävä sukupolvesta toiseen. Teillä tulee olla tällaiset tupsut, jotta niitä katsoessanne muistaisitte kaikki Herran käskyt ja täyttäisitte ne. Silloin ette antaudu sydämenne ja silmienne mielihalujen valtaan, kun ne viekoittelevat teitä luopumaan minusta. Kun te näin muistatte kaikki minun käskyni ja täytätte ne, te pysytte Jumalallenne pyhitettyinä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka toin teidät pois Egyptistä ja näin osoitin olevani teidän Jumalanne. Minä olen Herra, teidän Jumalanne." (4 Moos 15:37–41)

Kansa varmaankin uskoi, että pyhän miehen viitan tupsuissa oli aivan erityistä voimaa. Ehkä he olivat myös kuulleet siitä, mitä verenvuotoa sairastavalle naisella oli käynyt, kun hän oli koskettanut Jeesuksen vaatteiden lievettä. Nyt tuo sama voima vaikutti pikkuisten kulmatupsujenkin kautta.